

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för utbildningsvetenskap

2FL001 UVK-kurs: Uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete i förskolan, 15 högskolepoäng

General education: Evaluation as a basis for quality assurance in preschool, 15 credits

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för samhällsvetenskap 2012-12-13

Senast reviderad 2013-06-19. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2013

Förkunskaper

Kursen har följande förkunskapskrav:

1FL001 Förskolan - barns första skola

1FL002 Lek, lärande och omsorg i förskolan

1FL004 Estetiska lärprocesser i förskolan

1FL005 Språkutveckling och litteracitet i förskolan

1FL006 Förskolebarns lärande i matematik

1FL007 VFU i förskolan - period II

1FL008 Förskolebarns läsande och skrivande

1FL009 Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap i förskolan

1FL010 Specialpedagogiskt förhållningssätt i förskolan

1FL011 Läroplansteori och didaktik

1FL012 Naturvetenskap och teknik i förskolan

eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- reflektera över innebörden i begrepp och metoder för utvärdering och systematiskt kvalitetsarbete i relation till förskolans uppdrag
- identifiera och problematisera vad som ska utvärderas
- beskriva och tolka förskollärares och förskolechefers ansvar för uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten

- använda dokumentation som underlag för att följa upp och analysera barns lärstrategier och lärprocesser i relation till verksamhetens organisation, pedagogisk miljö, innehåll och genomförande samt föreslå åtgärder för att utveckla verksamheten
- genomföra en pedagogisk dokumentation samt diskutera pedagogisk dokumentation som reflektionsverktyg
- analysera olika former av utvärderingar i relation till teorier om kunskap och lärande ur så väl ett barnperspektiv som barns perspektiv
- reflektera över och diskutera etiska aspekter i samband med dokumentation, uppföljning och utvärdering av verksamheten

Innehåll

I kursen behandlas dokumentation, uppföljning, utvärdering och utveckling av förskolans verksamhet i relation till förskollärares och förskolechefers ansvar. Vidare fokuseras även frågeställningar som berör att urskilja och problematisera vad som ska utvärderas. Olika metoder för utvärderingar granskas i förhållande till teorier om kunskap och lärande samt i förhållande till verksamhetsperspektiv och barns perspektiv/barnperspektiv. Under kursen genomför den studerande en pedagogisk dokumentation för att följa barns lärprocesser relaterat till verksamhetens erbjudande. Den studerande reflekterar även kring frågor som rör användandet av detta dokumentationsverktyg i förskolans praktik. Etiska aspekter på dokumentation, uppföljning, utvärdering av förskolans verksamhet diskuteras inom kursens ram.

Professionsbas och professionell progression

I kursen utvecklar den studerande sitt pedagogiska ledarskap och sin kompetens att följa upp, utvärdera och utveckla pedagogisk verksamhet på ett systematiskt sätt utifrån nationella och lokala mål.

Den studerande tränas i att tillämpa olika metoder/modeller för uppföljning och dokumentation på såväl individ- som gruppnivå samt förklara och argumentera för och emot tänkbara metoder/modeller.

Vetenskaplig förhållningssätt samt vetenskaplig progression

I kursen utvecklar den studerande kunskap om och förmåga att välja relevant metod för datainsamling samt en förståelse för hur valet av dokumentationsmetod och teoretiskt perspektiv påverkar vad som synliggörs.

I kursen tränas den studerande i vetenskaplig analys, värdering, bedömning och att systematiskt dokumentera, bearbeta, kommunicera och kritiskt granska gjorda iakttagelser.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, workshops och fältstudier.

För att förstärka kopplingen till utbildningens verksamhetsförlagda del genomförs fältstudier då observationer av den pedagogiska miljön samt strukturerade samtal med barn genomförs. Därutöver genomförs intervjuer med förskollärare angående förskolans kvalitetsarbete.

I en professionsportfolio dokumenterar den studerande sitt eget lärande för att samla de insikter och kunskaper som erhålls genom hela utbildningen till en produkt som kan användas i den studerandes framtida yrkesroll.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Examination sker genom aktivt deltagande på seminarier, genom workshop, redovisningar individuellt såväl som i grupp samt genom hemtentamen.

Professionsportfolion examineras genom muntlig presentation. Oavsett

examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts.

För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle inom ramen för ordinarie terminstid.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den studerande.

Kursen ingår i Förskolläraryrketprogrammet.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Bjervås, Lise-Lotte (2011). *Samtal om barn och pedagogisk dokumentation som bedömningspraktik i förskolan: en diskursanalys*. Göteborg: Acta universitatis Gothoburgensis, (s 27-73 samt s 111-231). ISBN: 978-91-7346-710-0.

Dahlberg, Gunilla, Moss, Peter & Pence, Alan (2002). *Från kvalitet till meningsskapande: postmoderna perspektiv - exemplet förskolan*. Stockholms Universitets förlag: Stockholm. (s 67-183 samt s 215-278). ISBN: 91-7656-501-7.

Dimenäs, Jörgen (red) (2006). *Lära till lärare: att utveckla läraryrkets olika dimensioner utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. Stockholm: Liber, (s 30-69). ISBN: 978-91-47-08421-0.

Eidevald, Christian (2013). *Systematiska analyser för utvärdering och utveckling i förskolan: Hallå, hur gör man?* Studentlitteratur: Lund. (216 s). ISBN 9789147114184.

Håkansson, Jan (2013). *Systematiskt kvalitetsarbete i förskola, skola och fritidshem - strategier och metoder*. Studentlitteratur: Lund. (176 s). ISBN 9789144084534.

Palmer, Anna (2012). *Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan: pedagogisk dokumentation*. Stockholm: Skolverket, (74 s). ISBN: 978-91-87115-35-6. www.skolverket.se

Pramling Samuelsson, Ingrid (2010). Ska barns kunskaper testas eller deras kunnande utvecklas i förskolan? *Nordisk barnehageforskning*. 3(3), (s 159–167). ISSN: 1890-9167.

Sparrman, Anna & Lindgren, Anne-Li (2010). Visual Documentation as a Normalizing Practice: A New Discourse of Visibility in Pre-school. *Surveillance & Society*. 7(3/4), (s 248-261). ISSN: 1477-7487.

Sheridan, Sonja. & Pramling Samuelsson, Ingrid (2009). *Barns lärande: fokus i kvalitetsarbetet*. Stockholm: Liber, (112 s). ISBN: 978-91-47-09376-2.

Skolverket (2012.) *Allmänna råd med kommentarer om Systematiskt kvalitetsarbete - för skolväsendet*. (52 s). www.skolverket.se

Svenning, Bente (2011). *Vad berättas om mig?: Barns rättigheter och möjligheter*

till inflytande i förskolans dokumentation. Lund: Studentlitteratur, (110 s). ISBN: 978-91-44-06648-6.

Vallberg Roth, Ann-Christine (2010). Att stödja och styra barns lärande – tidig bedömning och dokumentation. I: *Perspektiv på barndom och barns lärande: en kunskapsöversikt om lärande i förskolan och grundskolans tidigare år*. Stockholm: Skolverket, (s 176-234). ISBN: 978-91-86529-08-6.
www.skolverket.se

Vallberg Roth, Ann-Christine & Månsson, Annika (2008). Individuella utvecklingsplaner för yngre barn i Sverige. Ett kritiskt ämnesdidaktiskt perspektiv. *Nordisk barnehageforskning*, 1(1), (s 25–39). ISSN: 1890-9167.
www.nordiskbarnehageforskning.no

Vallberg Roth, Ann-Christine & Månsson, Annika (2010). Dokumentation och bedömning i förskolan. I: Bim Riddersporre & Sven Persson (red), *Utbildningsvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur & kultur, (s 229-252). ISBN: 978-91-27-12111-9.

Åsén, Gunnar & Vallberg Roth, Ann-Christine (2012). *Utvärdering i förskolan: en forskningsöversikt*. Stockholm: Vetenskapsrådet. (82 s). ISBN 9789173072168.
www.cm.se

Tillkommer vetenskapliga artiklar samt kvalitetsgranskningar från Skolinspektionen.

Referenslitteratur

Elfström, Ingela (2008). *Barn och naturvetenskap: upptäcka, utforska, lära*. Stockholm: Liber, (178 s). ISBN: 978-91-47-08422-7.

Nordin-Hultman, Elisabeth (2004). *Pedagogiska miljöer och barns subjektsskapande*. Stockholm: Liber, (247 s). ISBN 91-47-05196-5.